

Rehtori Jukka Kolan puhe Turun yliopiston lukuvuoden 2019–2020 avajaisissa

Laadukas koulutus vahvistaa tutkimusta, sivistystä ja hyvinvointia

Suomen ja maailman ongelmat ja ilmiöt ovat monimutkaisia. Siksi tarvitsemme luotettavaa ja laadukasta tutkimusta ja korkeinta koulutusta, jotta voimme ymmärtää maamme ja maailman menoa ja muutoksia paremmin ja kokonaisvaltaisemmin. Meidän yliopistolaisten tulee rikkoa yhden totuuden ratkaisumalleja ja putkiajattelua: meidän pitää panostaa monitieteisyyteen.

Korkealaatuisella tutkimuksella ja nuorten asiantuntijoiden koulutuksella yliopistojen tulee vastata maailman viheliäisiin ongelmiin. Laadukas tutkimus ja koulutus vahvistavat vaikuttavuuttamme, kotimaassa ja kansainvälisesti.

Valitettavasti viime vuosina on kuitenkin tuntunut siltä, että tieteellistä, luotettavaa tutkimusta ja korkeinta koulutusta ei enää arvosteta riittävästi. Olemmeko nyt uppoamassa vielä syvemmälle totuuden jälkeiseen ja vaihtoehtoisten totuuksien – eli valheiden – aikakauteen? Ja siinä samalla totuudenjälkeiseen politiikkaan? Taidamme olla, valitettavasti.

Nimenomaan tällaisina aikoina yliopistojen merkitys on entistä ajankohtaisempi ja tärkeämpi. Mutta meidän on voitava nykyistä paremmin keskittyä ydintehtäviimme tutkimukseen ja koulutukseen, jotta voimme vahvemmin vastata meihin kohdistuviin odotuksiin.

Yliopistojen tehtävät ovat selvät ja tärkeät: keskitytään niihin!

Kun viime viikon erinomaisessa Turun Eurooppafoorumissa usein – ja oikein – korostettiin oikeusvaltioperiaatteen ja laajemmin olennaisten eurooppalaisten arvojen tärkeyttä, niin haetaanpa tässäkin vastausta lainsäädännöstä, vuonna 2009 uudistetusta yliopistolaista:

1. Yliopistojen tehtävänä (2§) on edistää vapaata tutkimusta sekä tieteellistä ja taiteellista sivistystä, antaa tutkimukseen perustuvaa ylintä opetusta sekä kasvattaa opiskelijoita palvelemaan isänmaata ja ihmiskuntaa.
2. Tehtäviään hoitaessaan yliopistojen tulee tarjota mahdollisuuksia jatkuvaan oppimiseen, toimia vuorovaikutuksessa muun yhteiskunnan kanssa sekä edistää tutkimustulosten ja taiteellisen toiminnan yhteiskunnallista vaikuttavuutta.
3. Yliopistojen tulee järjestää toimintansa siten, että tutkimuksessa, taiteellisessa toiminnassa, koulutuksessa ja opetuksessa varmistetaan korkea kansainvälinen taso eettisiä periaatteita ja hyvää tieteellistä käytäntöä noudattaen.
4. Yliopistoilla on itsehallinto (3§), jolla turvataan tieteen, taiteen ja ylimmän opetuksen vapaus. Itsehallintoon kuuluu päätöksenteko-oikeus sisäiseen hallintoon kuuluvista asioista. Tämä tosin taitaa ajoittain tietyiltä tahoilta unohtua, valitettavasti.

Me maamme yliopistoissa teemme tämän kaiken innolla ja laadukkaasti, mahtavalla motivaatiolla – kunhan meille osoitetaan ja varmistetaan pitkäjänteisesti riittävät resurssit. Edelliset hallitukset ovat päinvastoin leikanneet yliopistojen – ja yleensä koulutuksen – rahoitusta. Ja samalla tuodaan koko ajan uusia tehtäviä koko korkeakoulukentälle (mm. jatkuva oppiminen ja aloituspaikkojen lisäys), ja aina ilman aitoa lisärahoitusta, sillä sellaiseksi ei voi kutsua parin vuoden kärkihankkeita tms. hallituksen hankehumpailmiöitä.

Uusi, pääministeri Antti Rinteen hallitus käänsi sentään suunnan leikkauksista lisäyksiin. Mutta yliopistoille ennen kesälomia kerrottu vuoden 2020 lisäys 40M€ onkin nyt kutistumassa neljännekseen (10M€). Oli sitten kyse luuloista tai tulkintojen eroista, niin tämä tuntuu lupausten pettämiseltä, taas ja pahasti.

Kun 10M€ jaetaan 13 yliopistolle, niin vähäiseksihän vaikutus jää, etenkin kun melkein kaikki yliopistot ovat miinuksella eli tappiollisia satojen miljoonien eurojen leikkausten jäljiltä. Näinkö muka rakennamme osaavaa, korkean ja laadukkaan asiantuntijuuden Suomea, joka vahvistaisi kansakunnan sivistystä ja menestyisi kansainvälisessä kilpailussa?

Muutetaan maatumme ja maailmaa paremmaksi paikaksi elää – meille kaikille!

Palataanpa lyhyesti yliopistojen ydintehtävään (2§). Yliopistolaki velvoittaa meitä kouluttamaan ja kasvattamaan nuorisoamme palvelemaan isänmaata ja ihmiskuntaa. Se on ylevä ja tärkeä tavoite, mutta se ei ole meille tarpeeksi. Turun yliopistossa koulutamme opiskelijoitamme muuttamaan maatumme ja maailmaa. Siis muuttamaan maatumme ja maailmaa paremmaksi paikaksi elää, meille kaikille.

Kouluttamamme nuoret ovat tulevaisuudessa eri alojen asiantuntijoita, jotka ymmärtävät laajoja kokonaisuuksia ja monimuotoisia riippuvuussuhteita. Monet heistä ovat myös huippututkijoita. Heillä on halua ja kykyä ratkaista maailman ongelmia. Meiltä vuosittain valmistuvat tuhannet kandidaatit, maisterit ja tohtorit ovat suurinta yhteiskunnallista vaikuttavuutta mitä voimme tarjota.

Siksi haluankin tänään, arvoisa yleisö, puhua nimenomaan koulutuksesta, opetuksesta ja oppimisesta. Ilman niitä meillä ei ole osaavia tutkijoita. Ilman laadukasta tutkimusta, meillä ei ole hyvää oppimista. Tähän kannustaa myös se, kun sain näillä ”yliopistomme juhlatuokilla” parin viime viikon aikana kätellä kaikki fuximme.

On upeaa, suorastaan juhlallista, kun yliopistomme uudistuu joka vuosi parilla tuhannella uudella yhteisömme jäsenellä! Harvassa ovat ne organisaatiot, yliopiston/korkeakoulun lisäksi, jotka tällaisesta ilosta pääsevät nauttimaan. Tämä vahvistaa yliopistojen edelläkävijyyttä ja uudistumiskykyä. Uudet opiskelijat ovat suuri voimavaramme, ja sparraajamme, heti alusta asti.

Innostava ja ainutlaatuinen oppimiskokemus

Nyt on siksikin sopivaa ja tärkeä puhua koulutuksesta, opetuksesta ja oppimisesta, kun parhaillaan työstämme seuraavaa, kauden 2021-30 strategiaamme. Samoin yliopistoomme saatu DI-koulutuksen laajennus kone- ja materiaalitekniikkaan sekä uusi kiinan kielen koulutusvastuu tuovat tähän teemaan tukevuutta ja tulevaisuusnäkökulmaa. Samalla muistetaan, että hyvää koulutusta ei synny ilman hyvää tutkimusta.

Turun yliopisto haluaa – ja voi – tarjota innostavan ja ainutlaatuisen oppimiskokemuksen. Tämän teemme omilla toimillamme ja sitä sopivasti täydentää korkeakoulukumppaniemme (ÅA, TuAMK, Novia) kanssa tehtävä tiivis yhteistyö sekä Turun kaupungin vahva opiskelijakaupunkipainotus. Yli 40.000 opiskelijaa antavat tälle voimaa ja uskottavuutta!

”Turun yliopistossa tarjoamme opiskelijoillemme Suomen parhaan oppimiskokemuksen. Oppimisympäristömme mahdollistavat innostavan ja palkitsevan oppimisen ja erinomaiset oppimistulokset. Huolehdimme laadukkaista opintopoluista, jotka ovat joustavia ja mielekkäitä opiskelijoillemme ja yhteiskunnalle. Yliopistomme on jatkuvan oppimisen edelläkävijä.” (Strategialuonnos 2.9.2019).

Koulutuksemme kehittämisessä on tärkeää, että saamme opiskelijat jo varhain mukaan tutkimukseen. Tietyillä aloilla se toimii jo varsin hyvin esimerkiksi tutkimusryhmien kautta, mutta paikoin parannettavaa on paljonkin. Eri aloilla tarvitaan erilaisia keinoja, mutta kaikilla aloilla asiaa voidaan edistää.

Opiskelijoita voi ja pitää integroida myös opetustehtäviin entistä enemmän. Monissa maissa avustavat opetustehtävät ovat hyvin yleisiä ja opiskelijoiden toivomia. Näin opiskelija on entistä kiinteämmin osa yliopisto- ja tiedeyhteisöä. Sillä saattaa olla myös merkitystä tulevaisuuden työurasuunnitelmiin suhteen.

Uskon, että em. kehittäiskeinojen myötä yhteisöllisyys vahvistuu ja kaikenlainen yhteistyö opettajien ja opiskelijoiden kesken ja välillä lisääntyy. Siiloja särkemällä luomme kiinnostavia ja laadukkaita laajempia koulutuskokonaisuuksia. Näin toimimalla käytämme voimavarat tehokkaasti ja nostamme opetuksen laatua. Samalla vahvistamme myös avoimuutta, tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä aitoa yhteisöllisyyttä yliopistossamme.

Vahvistamme myös opiskelijoidemme työelämävalmiuksia yhteistyössä etenkin alumniemme kanssa. Edistämme myös yrittäjyysajattelua. Sille on aitoa kysyntää, kuten yrittäjyysyliopistomme on osoittanut. Kysyntää on paljon enemmän kuin on voimavaroja riittävään tarjontaan. Ei kaikista tietenkään voi eikä pidä tulla yrittäjiä, mutta meille kaikille yrittäjyyden ja yritystoiminnan ymmärtäminen on eduksi.

Selvä tavoite päätehtäviemme eli tutkimuksemme ja koulutuksemme kehittämisessä on tietenkin laadun parantaminen. Se motivoi vahvasti, mutta myös vaatii paljon.

Me teemme sen yhdessä: henkilökunta, opiskelijat, alumnit ja muut yhteistyökumppanimme. Laadukas ja vaikuttava tutkimus sekä opetus, opiskelu ja oppiminen – ja niihin perustuva vahva vaikuttavuus ja vuorovaikutus yhteiskunnassa – eivät synny itsestään. Osaava, sitoutunut ja hyvinvoiva henkilöstömme ja opiskelijamme ovat tärkein voimavaramme: jokainen erikseen ja kaikki yhdessä.

Tänä syksynä meillä opintonsa aloitti noin 2500 uutta opiskelijaa ja hakijamäärä nousi yli 27.000. Läpäisyprosentti oli alle 10%, eli kilpa opiskelupaikoista on kovaa. Yhteensä meillä on noin 20 000 opiskelijaa. Pidetään tulevana lukuvuotena yhdessä huolta siitä, että tuemme ja kannustamme opiskelijoitamme ja oppiminen on laadukasta ja innostavaa. Tässä auttavat meidän jokaisen arkipäivän teot.

Koko henkilökunnan, opettajien, tutkijoiden ja opiskelijoiden tiiviimpi yhteistyö on valtava voimavara. Siten syntyy laadukasta ja vaikuttavaa tutkimusta ja koulutusta, ja sitä kautta myös maailman osaavin ja sivistynein kansakunta. Näin luomme isänmaalle ja ihmiskunnalle hyvinvointia, vahvistamme tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä toistemme ymmärtämistä, Suomessa ja maailmalla.

I wish you all a happy and exciting academic year!

Jag önskar er lycka och glädje under det nya läsåret!

Toivotan teille kaikille iloa ja innostusta uuteen lukuvuoteen!